

Dragica Potočnjak

ZBERI SVOJE PTICE

drama absurda

2009/2010

osebe: STARKA

STAREC

DEKLE

Tukaj in zdaj.

1. prizor

Na cesti.

Starec in Starka se držita za roke in zelo previdno in zelo počasi drsata po pločniku. Za seboj vlečeta voziček za nakupovanje.

STAREC: Ni slabo. To ne more biti slabo. Da, dobro sva to naredila.

STARKA: Ti je slabo?

STAREC: Ne, to, da sva šla. Prav je.

STARKA: Ja, prav lep dan se je naredil.

STAREC: Pravi.

STARKA: Ne vem, kaj pravi. *Gleda ptiča.* Ampak zelo lepo poje. Kos ali kosovka, nikdar ne vem, kateri lepše poje. Si ne zapomnim. Mogoče res nisem pri pravi! *Hehet.* Če ti praviš, da nisem ...?!

STAREC: Spet nekaj obešaš name?

STARKA: Ah, ne, na obešalnik sem ga obesila. Kot vedno. Res ne bi prenesla, da bi našli umazano perilo, ko bodo prišli. Vse mora biti pospravljeno.

STAREC: In čisto, vem.

STARKA: Čisto nič ne veš. Oprosti, ampak včasih nimaš pojma.

STAREC: Si rekla, da boš prijazna z mano.

STARKA: Prijazno je, ko hočeš pomagat, lepo. Ampak spodnje gate in nogavice ne gredo skup! Ne, pa pika. *Ga pogleda.* *Hehet.* Si hotel kaj povedat? Se boš pritožil?

STAREC: Kje si pa upam!

STARKA: Upam samo, da bo vreme zdržalo, ker je res lepo. Prav prijetno za ta letni čas. Si dovolj oblečen? Ne vem, če je ta jopica najbolj primerna, ampak ti že veš. Mene ne bo sram.

STAREC: Mene tudi ne!

STARKA: Mene tudi ne! Mene tudi ne! Mene ...

STAREC: Ponavljaš.

STARKA: Kaj?!

STAREC: Oprosti, ampak občutek imam, da ponavljaš za mano.

STARKA: Za tabo? Jaz za tabo? Pa prav to je tisto, česar ne počnem. Nikdar! Na noben način. *Ji gre skoraj na jok.* Sem mislila, da razumeš!

STAREC: Potolaži se, no.

STARKA: Ti bi se pa lahko spomnil česa boljšega! Zadnje čase si zelo neinventiven.

STAREC: Težko se hkrati pogovarjam in mislim na pot.

STARKA: Pa dovoli, da samo jaz govorim. No, ti bom kaj lepega povedala ...

STAREC: Zelo si prijazna. Ampak ... sem mislil ... ali ne bi bila raje malo tiho?

STARKA: Tiho bova, ko naju ne bo več.

STAREC: Mogoče si hotela biti duhovita, ampak ...

STARKA: Saj te razumem. Povedal si kar misliš - da je konec. »Mene tudi ne«, rečemo, ko nekaj zaključimo, ko gremo in za vedno zapremo vrata za sabo. To veva oba. Kaj naj sploh rečem na to? Razen tega sva že davno ugotovila, da je prihodnost vse,

kar imamo. Potemtakem se ne morem strinjati s koncem. Sploh pa ne s takšnim. In če hočem ohraniti upanje in dobro voljo, moram gojit pozitivno energijo, bit moram prisotna in živahna, razmišljat moram lepo, ne smem podlegat malodušju. Zato med hojo ne morem biti kar tiho in strmet v prazno. Včasih štejem korake. A če jih štejem tiho, se zmotim. Glasno štetje pa tudi ni zanimivo. Pravi dolgčas je! Zato moram najt kaj drugega, nekaj, kar ohranja svežino in dobro vpliva tudi nate.

STAREC: Pomota.

STARKA: Prosim?

STAREC: Hotel sem reč, da me te tvoje igrice malce utrujajo.

STARKA: No, še dobro, da nisi.

STAREC: Kaj?

STARKA: Rekel tega.

STAREC: Česa?

STARKA: Agrhhhh!

STAREC *poudarjeno*: Da me te tvoje igrice utrujajo?

STARKA: Tako nekako.

STAREC: Ja, še dobro, da nisem ...

STARKA: Ker bi ti morala naštet vsaj pet razlogov, zakaj se motiš.

STAREC: In jaz seveda ne bi našel dovolj tehtnega, da bi ti dokazal, da je v resnici ravno obratno.

STARKA: Razen, če bi se še posebej potrudil ...

STAREC: In morda našel tvojo ranljivo točko.

STARKA *hehet*: Tako nekako.

Dolgo in napeto se gledata. Potem si začne Starec z ihto vleči jopico s sebe.

STAREC: Prekleta jopica, evo, slekel jo bom, evo. Da te ne bo sram z mano. Tudi če se prehladim, jo bom slekel, tudi če dobim pljučnico!

STARKA: Ko bi se videl, kako si smešen, bi v trenutku odnehal.

Tišina. Starec se kuja.

STAREC: Naj ti bo. Za ljubo zdravje. Tvoje in moje.

Starka pomaga Starcu obleči jopico nazaj.

STARKA: Torej me ne boš odrešil?

STAREC: Ne, ostal bom živ!.

STARKA: Zaman sem upala.

STAREC: Ne, kar naj te bo sram. Sama si kriva, zakaj mi pa nisi rekla, naj oblečem plašč.

STARKA: Ker si bil tako pameten in si ga poslal naprej z ostalimi stvarmi. Si pač pameten!

Tišina.

STAREC: Prav, no. Greva malce nazaj.

STARKA: »Upam samo, da bo vreme zdržalo.«

STAREC: Ampak zakaj se moraš zdaj to it? Prav zdaj, ko se nama mudi.

STARKA: Prav nič se nama ne mudi. Saj ni daleč.

STAREC: Pa sploh veš, kdaj morava bit tam? Ob kateri uri?

STARKA: Kaj ni dovolj, da ti veš?

STAREC: Jaz vem. Seveda vem. Jaz moram vse vedet, nosit odgovornost za vse, ti pa lepo možgane na pašo in poslušajmo ptičke.

STARKA: Ja. *Pogleda ptice*: A nista lepa?

STAREC: Mhm ...

STARKA: Tako krhka, a ne?

STAREC: Mhm ...

STARKA: Kot midva. Kot midva.

STAREC: Jaz nisem nič krhek pa to.

STARKA *hehet*: Ne. Ti si močan in trden.

STAREC: Trd?

STARKA *hehet*: Rekla sem trd – en, dragi. Zoper naravo ne moreš, ker ...

STAREC: Ne bom nič užaljen, če se vzdržiš razlage.

STARKA: A veš, da se mi je nekako kar zdelo.

Tišina. Starka opazuje ptice.

STARKA: Viš ga, vrabca, hočem reči kosa, pa mu je našla črva.

STAREC: Rekla si »mu«.

STARKA: In ga celo poudarila, če nisi opazil.

STAREC: Ampak to je narobe. »Mu je našla črva,« je narobe.

STARKA: Kaj pa, če ga je našla zanj?

STAREC: Dobro si se izmazala. *Glasneje in poudarjeno*. Če pa ves dan brska za njimi!

STARKA: Kaj se pa zamudi!

Oba smeh. Potem.

STAREC: Greva, greva. Res ne bi rad zamudil. Prvi dan je. Prvič naju bodo videli, pa ...

STARKA: Bova že dobila črno piko.

STAREC: Prvi vtis je res pomemben.

STARKA: Ne boj se, če bo kdo neprijazen s tabo, mu bom vrgla pasje bombice v glavo.

STAREC: Kaj?

STARKA: Tvoje novoletne petarde sem vzela. Nisem našla drugega orožja pri hiši. Nože imajo pa tudi tam.

STAREC: Kdor te ne bi poznal ...

STARKA *hehet*: Bi mislil, da sem nora!

STAREC: Ah, enim se nikdar ne mudi. Če se jim nikdar ni, zakaj bi se jim zdaj.

STARKA: Niti umret ne! Boš kar sam! *Hehet. Potem. Ga pogleda.* Oprosti. Greva raje nazaj. *Na enak način in z enako gesto, ponovi stavek od prej.* »Spet nekaj obešaš name.« Ni v redu? Pa ti predlagaj.

STAREC: Jaz? Ne. Ti hočeš nazaj. Čeprav se delaš, da ne.

STARKA: Jaz sem mislila na besede!

STAREC: Ves čas misliš na dom. Zato se pa igraš. Vem, da je tako, čeprav ne priznaš.

In potem obešaš name. Glej me! Jaz, ljubica, sem se odločil. In ko se enkrat odločim, potem to stoji. Pet let sva se pripravljala. Je tako? Dneve in noči sva debatirala, vse opcije sva pretresla in prišla do zaključka, da je to neizogibno, da ne moreva drugače, ne moreva živeti sama, pa naj sva še tako trmasta. Saj sva ostala, dokler se je dalo. Vse do danes, ko sva se končno odpravila. Tako mirno jesensko jutro je Povsem običajen dan. Človek se ga boji, leta in leta premišljuje o njem, ko pa pride, nenadoma ugotovi, da je vse kot po navadi. Ptički pojejo, ljudje hitijo mimo, krmežljavi malčki zamujajo pouk ... In med njimi midva. Čila in trdna v odločitvi, da sva vse naredila, kot je treba. Prah sva pobrisala, smeti počistila, stopinje za sabo pobrala, od ljudi in stvari sva se poslovila ... Težko sva šla, prav odtrgat sva se morala, vleč drug drugega od vsega tistega, česar nisva mogla vzeti s sabo. Vse spomine sva pospravila in zaklenila. Izbrisala ime z nabiralnika ... Vse, kot je treba naredila, in potem, potem ... In to v trenutku, ko sem bil že prepričan, da sva srečno na poti in naju ne more nič več ustaviti, da se ne more nič več nepredvidenega zgoditi, prav takrat greš in izustiš to ..., to ... Še za vogal nisva prišla pa ... pa že hočeš nazaj. Nazaj? Kam nazaj? V tisti mrak, v zagrobno tišino sobe, kjer naju več ni? Kjer samo še diši po naju in najinih letih. Saj jih imava s sabo. Samo še to imava in to prekleto preteklost!

Starec brčne v voziček. Starka se zelo vznemiri.

STARKA: Joj, ne tega! Tvoj pritisk, dragi. Ne smeš. Obljubil si, da se ne boš vznemirjal.

STAREC: Kdo se pa vznemirja?!

STARKA: Jaz. Spet jaz!

STAREC: Ja, kdo pa drug.

STARKA: Poglej me v oči.

STAREC: Ne bom gledal tja, kjer se izgubim.

STARKA: Pesnik moj.

Starka se ga dotakne in ga poboža. On nadaljuje navidezno pomirjen.

STAREC: Vse je kot mora bit. V življenju je vse prav. Vse, kar se zgodi, je prav. Vedno si tako govorila. Tudi za najhujše stvari, da so pač morale prit. Naj kar boli, si govorila z bledim obrazom, mora bolet. A te zdaj boli?

Starka odkima.

STAREC: Ne. Nič te ne boli. Tebe že ne. Ker ne priznaš! Pa ni tako, ni tako.

Starka zmedeno odkimava in prikimava.

STAREC: Oba boli, ljubica. Oba! Strašno je, hoče me raztrgat. Še pes bi raje crknil doma kot pa v nekakšnem domu! Zato pa, ja ..., prav imaš, greva. Ja, greva. Greva nazaj. To je edino pametno, edino pravilno in naravno. Greva. Daj mi roko. Kaj je? Kaj se zdaj pačiš? Greš ali ne greš? Premakni se, no, greva

STARKA: Sprevrčaš besede.

STAREC: Ja, saj imaš to rada. Odkar te poznam, se to greš.

STARKA: Ne, jaz jih obračam, ker iščem nove pomene. Iščem smisel. Ti pa ... kar nekaj. Čprav veš, da je narobe.

STAREC: Nič ni narobe. Vsak ima svoj način govorjenja.

STARKA: Ne, tisto je igra, to je pa ... Spet me siliš ... Jaz se to ne grem.

Starka se z zadnjimi močmi ubrani solza.

STAREC: Pa se moraš it. Greva, greva, no. Saj bo vse v redu.

STARKA: Kam? Kam?

Starec jo vleče, seveda sila nerodno in brez moči. Ona vztraja na mestu.

STAREC: Premakni se.

STARKA: Kam?

STAREC: Najslabše je, če obstaneš na mestu. Sama si to rekla.

STARKA: Naprej ali nazaj?

STAREC: Ti povej, da ne boš potem spet rekla, da sem te silil.

STARKA: Kam, povej?! Prosim, povej ...

STAREC: Kamorkoli. Me ne briga!

Tišina. Starka ga pogleda.

STARKA: »Mene tudi ne! Mene tudi ne!« *Hehet.*

Starec, ki ni bil pripravljen na takšen preobrat, jo nejeverno pogleda.

STARKA: No, pa sva tam. Spet sva tam, kjer sva bila! In to brez vračanja. Besede so se kar same sestavile. Lepo. Nova priložnost. Nov začetek. Prekrasno je. Stvari se zgodijo, kar same od sebe. Vidiš, samo verjet morava, ne izgubljat upanja. Kaj me gledaš? Raje se

spomni, kaj boš rekel, da ne boš spet zagrešil takšne nerodnosti kot prej. Še prej se pa lahko opravičiš – za možgane.

STAREC: Za možgane?

STARKA: Ja, prej, ko sem jaz ...

STAREC: Ja, oprosti, da jih še imam ... možgane.

STARKA: Zakaj jih pa ne uporabljaš?

STAREC: Saj se trudim, a ob tvojih nekako ne pridejo do izraza. Sem dobro povedal?
Si zadovoljna?

STARKA: Ne! Ampak te imam vseeno rada.

STAREC: Jaz tudi tebe, draga. A si bom vseeno dovolil reč, da si ti tista, ki zavlačuješ.
Namesto, da bi normalno hodila, se ustavljaš na vsakem koraku in se greš neumne in nesmiselne besedne igre. In kar je najhuje, zraven še verjameš, da si pametna!

STARKA: Pametno bi bilo, da bi nehal žalit. Zelo pametno! Razen tega moje igranje nikomur ne škodi.

STAREC: Koristi pa tudi ne!

STARKA: Koristno je vedet, da nisi nič boljši, ko drugega obtožuješ za nekaj, kar si sam zagrešil. Kot recimo, ko si vzameš pravico, da si dolgočasen.

STAREC: Govoriš o sebi?

STARKA: Govorim, da se te moja beseda sploh dotakne. Z njo te silim, da sploh misliš name ...

Starka zahlipa. Starec se obrne proč, ker ne prenese tovrstnega sentimenta.

STAREC: A res moraš? No? No?

STARKA: Ja, moram! Pa saj veš, da z besedami odganjam vse tiste grozne misli v sebi. Tudi zdaj, tudi zdaj. Čeprav se že od trenutka, ko sva stopila skozi vrata sprašujem le to, ali naj sploh grem naprej, ali naj grem? In zakaj sploh greva tja, če nočeva. Jaz nočem! Ti pa tudi ne.

Starka neslišno joče. Starec še zmeraj obrnjen stran od nje.

STAREC: No, zdaj si pa vse povedala. Rahločutna in tenkočutna kot si! A predvsem neodločna! Spet dvomiš. Morda se ne zavedaš, ampak povedati ti moram, da že vse življenje dvomiš in izpodjedaš svoje lastne odločitve. In s tem seveda tudi moje. Kot recimo zdaj - čeprav je bilo vse dogovorjeno, čeprav sva si obljubila, da si bova stala ob strani, da si bova pomagala, se podpirala, se nenadoma premisliš in ugotoviš, da si pravzaprav žrtev. In to le zato, da bi me zmedla in oslabila mojo voljo. To ni lepo, ni lepo, veš. Oprosti, ampak sem ti moral še enkrat povedat, ker se te do sedaj še ni prijelo. Mogoče se te bo pa zdaj.

STARKA: Ne verjamem v čudeže.

Starka nasloni glavo na njegovo ramo in hudomušno nadaljuje.

STARKA: Ampak ti vseeno oprostim, ker si resnico tako domiselno obrnil, da si tukaj prisotno prepričal. Lepo je. »In samo upam, da bo vreme zdržalo, ker je res lepo. Prav prijetno je za ta letni čas. Si dovolj oblečen, dragi? Ne vem, če je ta jopica najbolj primerna, ampak ti že veš. Mene ne bo sram ...« Čeprav si moj mož. Čeprav si moj mož, me ne bo sram. Kot vidiš se spet ponavljam, ampak zdaj le zato, da ti dam novo priložnost. A sem dobra?

STAREC: Genialna si. Odlično si to izpeljala. Prav osupljivo. Ampak jaz se ne grem več. Konec. Ne bom več pazil na besede. In tudi ti nehaj s to neumno igro.

Starka hoče nekaj reči, pa jo starec prekine, ko skoraj zavpije.

STAREC: Dovolj!

STARKA: V življenju je vse dovoljeno. Nekaterim.

STAREC: Nehaj! Resno mislim. Raje se zberi, da ne boš kriva, če bova zamudila.

STARKA: Zberi svoje ptice.

STAREC: Ne bi te rad pustil tu.

STARKA: Kdo se pa zdaj ponavlja?!

STAREC: Nikdar te nisem »zares« zapustil.

STARKA: Še dobro. Že od tistega »za hec« sem skoraj umrla.

STARKA: Ampak mogoče je to res edina rešitev za naju. Da se ločiva.

STARKA: Ne, ne, ločiva.

STAREC: Saj vidiš, da se ne moreva nič dogovoriti. Niti ene stvari.

STARKA: Lahko, prepričana sem, da ...

STAREC: Naveličana in utrujena sva drug od drugega. Ni čudno, šestdeset let ...

STARKA: Ne, ne. Utrujena sva od poti, ki se tako čudno vleče.

STAREC: Ne, pot je zanimiva.

STARKA: Ker ni prava.

STAREC: Seveda je prava, vse je kot mora bit.

STARKA: Kot v sanjah.

STAREC: Kakšnih sanjah?

STARKA: Ko se ti zdi, da ti nekdo sledi. Da je nenehno za tabo, kamorkoli greš. Da je tu. *Se ozre.* Čeprav izgine v trenutku, ko zbereš dovolj poguma in se ozreš.

STAREC: Si vzela tablete?

STARKA: Ne mi tega - nisem nora!

STAREC: Ne pravim, da si nora, ampak ... vsi imamo težave. Različne težave imamo. Jaz na primer še zdaj ne vem, kdaj misliš resno.

STARKA: Seveda, saj je šestdeset let absolutno premalo, da človeka spoznaš.

STAREC: In potem bom spet jaz grob in nasilen in ...!

STARKA: Ne skrbi, dragi, vzela sem tisto za želodec, pa za srce, za pritisk in za prostato ...

Starec jo grdo pogleda.

STARKA: Ups! Ne, ne, za lepe spomine. Čeprav se več ne spomnim, sem vzela eno ali dve ... ali pet.

STAREC: Si jih spet dala v žep?

STARKA: Lahko mogoče. Sicer jih bova pa dobila tam. Vse, kar potrebujeva, bova dobila tam. Tudi tablete, socialna delavka je tako rekla. A se ne spomniš?

STAREC *pokaže na voziček*: Kaj je pa potem tu notri, če smem vprašat?

STARKA: Kje?

STAREC: V vozičku?

STARKA: A v vozičku?

STAREC: Ne, v vozičku!

STAREC: Pa saj veš, da so ... petarde.

STAREC: Aja, petarde!

STARKA: Mhm, saj sem ti že rekla. Vse pozabiš.

STAREC: Pet, ne, deset kil petard vlečeva s sabo v dom?

STARKA: Zakaj jih pa imava toliko?

STAREC: To te jaz sprašujem?! Ker so težke za sto!

STARKA: Ti imaš rad ogenj, hočem reč ognjemet, pa sem ...

STAREC: Tepka, s tole municijo lahko celo mesto vrževa v zrak. Petarde pa res ne bom vlekel ... Vrgel jih bom ... *Pogleda. Pokaže.* V smetnjak.

Starec že hoče odpreti voziček, a ga Starka ustavi.

STARKA: Ne, ne, saj niso petarde! Osebne stvari so. Ja, osebne stvari.

STAREC: Kakšne ...?

STARKA: Zelo osebne.

STAREC: Natančno povej. Specificiraj. Rad bi vedel, kaj vlečeva s sabo. Kaj si spet naložila noter?

STARKA: Nič takega. Greva, no, ker bova res zamudila.

STAREC: Kako nič, če ...?! Vse stvari, tudi osebne sva poslala naprej z avtomobilom ...

Starec hoče pogledati. Starka ga spet ustavi.

STARKA: Jaz res nočem zamudit!

STAREC: Pusti me, da pogledam!

Starka ga vleče stran.

STARKA: Ne, ne odpiraj! Slišiš ... *Tišje.* Kaj, če kdo vidi?

STAREC: Ja, kaj bo pa videl, plenice, polomljene zobne proteze ...

STARKA: Ne! A res ne veš, kaj je notri?

STAREC: Nimam pojma, vem pa, da je težko, kot sam vrag! Roke mi bojo odpadle, tako me bolijo, da ..., da ...

Nenadoma zastane in jo ostro pogleda.

STARKA: Bom pa sama vlekla. Kar spočij si, poglej, saj lahko, ni težko, sploh ni ...

STAREC: Kako si mogla?! Kdaj? Saj sva jih skupaj odnesla v ... Brskat si šla in jih ...?
Pa ti si res kompletno nora.

STARKA: Nisem jih mogla pustiti.

STAREC: Kdaj pa, da te nisem slišal?

STARKA: Zvečer si vzel dve tableti za spanje.

STAREC: Ja, da bi si nabral moči za današnji dan.

STARKA: Vsak večer jih vzameš ... Med drugo in tretjo zjutraj sem vstala in ...

STAREC: Kaj pa, če bi te kdo videl?

STARKA: Ogromno starih ljudi brska po smeteh za hrano.

STAREC: Pa ne ponoči.

STARKA: Tisti najbolj revni in sramežljivi brskajo ponoči.

STAREC: Pa te je kdo videl?

STARKA: Ne, čeprav sem se trikrat vrnila, ker je bilo enkrat pretežko.

STAREC: Kaj bova pa zdaj?

STARKA: Nič. Srečen bodi in se mi zahvali, ker jih imava s sabo, ker bi jih res lahko kdo našel in potem ... To bi pa bila katastrofa!

STAREC: Midva bi bila že v domu, nihče ne bi pomislil, da ...

STARKA: Narobe! Prav zato, ker bi neposredno pred tem zapustila prizorišče, bi naju lahko proglasili za prva osumljenca.

STAREC: Daj, daj, s sabo jih hočeš imet. Saj vem, pogovarjat se hočeš z njimi, ker misliš, da ti bo brez njih dolgčas.

STARKA: Ne, to pa ni res.

STAREC: Potem jih pa vrziva v reko.

STARKA: Ne! Ne v reko!

STAREC: V reko. Tam ne bo nihče pomislil, da ... Dovolj so težki, da ne bodo nikdar priplavali na površje.

STARKA: Ne, v reko, prosim, ne. Če jih boš vrgel v reko, bom šla tudi jaz z njimi.

STAREC: Morava se jih znebit. Ne moreva jih vzeti s sabo v dom.

STARKA: Zakaj ne?

STAREC: Kaj pa, če jih kdo najde, tepka! Bova rekla, da nimava nič s tem, da so ..., da so ... Mogoče so padli z neba. Kot si ti rekla, ko ..., si se delala, da nič ne veš, da nisi nič opazila, a naenkrat so bili kar tam, kar ... pojavili so se.

STARKA: V domu pa res ne bo nihče brskal po najinih stvareh. Nihče ne bo brskal po najini sobi. Vem to, osebnih stvari se ne dotikajo, sem brala ... sosedka mi je povedala, tista ki ima moža že sedemnajst let v domu ...

STAREC: Kaj pa po smrti? Ko vse pospravijo za tabo? Po vseh časopisih bova. Tebi je morda vseeno ... Ampak meni ne! Imam neko ime, neko dostojanstvo. V reko ali pa boš sama poskrbela za njih. Odloči se hitro, ker se bo res kdo ustavil in naju vprašal, če rabiva pomoč.

STARKA: Pa ja, še ko obležiš na ulici, te ne dvignejo. Popolnoma varna sva.

STAREC: Toliko bolje. Grem. Ti pa razmišljaj, kaj boš ukrenila. Ampak v moji sobi ne bodo. Niti pod razno. *Seže v žep in ji da listek.* Tukaj imaš naslov doma. In pridi, ko opraviš z njimi. A ne pozabi, sama si odgovorna zanje, jaz jih nisem hotel!

STARKA: Ja, saj zato si jih pa ...!

STAREC: A hočeš, da še tebe?! Izzivaš, ne nehaš izzivat.

Starec brcne v voziček.

STARKA: Ne, prosim, ne.

STAREC: Zakaj vedno pozabiš, da si se strinjala?!

STARKA: Prvič se nisem. Ampak pustiva to.

STAREC: Nočem več mislit na to! Bila je idealna priložnost, da se jih dokončno znebiva.

Idiot, že takrat bi jih moral ..., pa sem te poslušal, idiot, idiot.

STARKA: Ne smeš me pustit. Prosim, ne.

STAREC: Potem pa v reko.

STARKA: Ne, prosim ne.

STAREC: Saj bo vse v redu. Prestara si, da bi te zaprli.

STARKA: Zaprli?

STAREC: Ja, če te najdejo s tem ...

STARKA: Če me najdejo? Kdo?!

STAREC: Ja, policaji te bodo ...

STARKA: Joj, ne, policaji, ne ... Nazaj bom šla.

STAREC: Stanovanje sva prodala, novi lastnik je že tam.

STARKA: Kaj hočeš, kaj sploh hočeš od mene?

STAREC: Dobro veš, kaj hočem.

STARKA: Kaj hočeš, kaj hočeš ...? Oprosti, se ne spomnim. Pozabila sem, oprosti. Demenca,

saj veš, verjetno je demenca. Reciva, da je. Ja ...?

STAREC: Nikar se ne izmotavaj, ni pošteno.

STARKA: Ni pošteno, kar zahtevaš od mene.

STAREC *odhaja*: Ja, imaš prav, ljubica. Saj, ni treba, nikar se ne muči ...

STARKA: Ne puščaj me same. Obljubim, saj obljubim. Ko prideva do reke ..., ko ..., ko ...

STAREC: Kaj? Cel stavek. Ves njegov pomen bi rad slišal. In vse podpomene zraven, da bom vedel, da ni spet igrice. Ko ti gre za nohte, se znajdeš, kot da si prekleta lingvistka!

STARKA: Obljubim, v reko jih bova ... enega za drugim v mrzlo in deročo, da ... Gledala jih bom, ko bodo tonili na dno. Ne bom jokala, samo pomahala jim bom v slovo. In ne bom se več ozrla, ne bom več mislila nanje, nikoli ... in nikdar. Prisežem, prisežem ...

STAREC: Dovolj.

STARKA: Zelo si prijazen.

STAREC: Preveč.

STARKA: Preveč.

STAREC: No, zdaj se me pa primi. Trdno se me okleni. In greva, da ne bova res zamudila.

STARKA: Okleni se me, da bom vedel, da si še tu, čeprav te ni več.

STAREC: Ne, ne, tu si, tu, pri meni si, z mano si, ne boj se, ljubica, skupaj sva in greva, kamor sva namenjena. Tam nama bo lepo. In jaz sem tisti, ki te bom pripeljal tja. Verjemi mi. Zaupaj. Samo zaupat moraš in boš varno prišla, kamor si namenjena ...

STARKA: Nazaj.

STAREC: Do reke. Potem pa ...

STARKA: Domov.

STAREC: V dom! Ni daleč. Drugače ne bi šla peš.

STARKA: Peš.

STAREC: Ker zmoreva. Še zmoreva. Ti še posebej, ker si polna energije in pozitivnih misli.
Pokaživa, dokaživa vsem ... To bodo presenečeni! Vsak bi pričakoval, da se bova
pripeljala s taksijem, midva pa lepo peš! Peš.

Tišina.

STARKA: Ptice pa letijo. *Se ozre.* Za nama ...

Drsata naprej v tišini.

Počasi zatemnitev.

2. prizor

Kasneje. Na cesti.

Starec in Starka drsata ob cesti, za seboj vlečeta nakupovalni voziček.

STARKA: Najraje se sprehajam ob reki.

STAREC: Jaz tudi.

STARKA: Mogoče zato, ker se je bojim.

STAREC: Prej bi povedala. Vsak dan bi te peljal k njej.

STARKA: Ta reka ni primerna za plavanje. Ledena je. Nihče ne plava v njej. Preveč je deroča.

STAREC: Kak utopljenec pa že.

Starka nekaj nerazumljivo mrmra predse. Starec gleda naokrog.

STAREC: Ampak, kje jo vidiš, prekletu reko? Kje ti vidiš reko? Samo asfalt je...

STARKA: Tu.

STAREC: In tam. In tam ... Samo cesta. Čeprav bi že zdavnaj morala bit pri reki. Nekje sva zgrešila. Kje? Kam?

Starka se pogovarja sama s sabo. Starec išče pot.

STARKA: Dol. Dol vleče. Ne grem tja. Nočem! Ta cesta gre v morje. Nočem! Če ti rečem. Zato pa pljask. Pljask! ... Daj, daj. Plavaj, plavaj. Hitro. Zamahni, daj, daj, še, še, pljask, pljask, udari, ne tja, ne tja, sem rekla. Ti pa mahaj, mahaj, brani se. ... Ah, jajajaj! Spet ta glava. A te boli? Boli ga, no! ... Saj se samo igra. Otrok se igra. Se igra. ... Luža, samo luža je. Ne more bit kaj drugega. *Zavpije.* Pička ti materna! Stran,

stran! O, če te jaz dobim, jezik ti izpulim, vse kosti ti zdrobim! Ti jih zdrobim ...
Hehet. Z zzzzzzz! Hrsk ... Au! Hrsk! Hehet.

STAREC: Packa! Molči. Packa.

STARKA: Packa si, packa, ti si pa ...

STAREC: Bolezen je, če te kaj boli. Ne pa tole. Ko ti kaj ne paše, odplavaš. Jaz naj pa sam iščem pot?! Vse sam. Medtem, ko se ti lepo sprehajaš, jaz tavam. Boš kaj rekla? Se boš pritožila? Ne slišiš. Ko nočeš, nočeš. *Dreza vanjo.* Kje si? Po kakšni pokrajini se sprehajaš? Ti je lepo? Meni ni!

Starka se ne odziva, naprej tiho premleva svoje in strmi predse.

STAREC: S tabo ali brez tebe. Samo v breme si mi. Odkar te poznam, si mi v breme. Si me slišala? Ne.

Nenadoma se Starka ustavi in se skloni nad voziček.

STARKA: Zebe jih. Nič nisva vzela za pokrit.

STAREC: Nič jih ne zebe.

STARKA: Pa jih. Šklepetajo, ne slišiš?

STAREC: Ne.

STARKA: Poslušaj. Šklepetajo. Joj, kaj naj zdaj?

STAREC: Predvsem se umiri.

STARKA: Ne slišiš, ker si gluha.

STAREC: Se bojim, da si nekaj pomešala, ljubica.

STARKA: Pa kaj! Zebe jih. Slišim jih, pritožujejo se.

STAREC: Ker si jih razvadila.

STARKA: Samo pogovarjala sem se z njimi, ko te ni bilo. Ne veš, kako so se jim odvezala usta, ko sem odlepila tiste trakove s katerimi so skup zalimani... Moram jih dat v vrečke. Vsakega posebej. Gor napiši imena, da jih ne pozabiš. In potem skrij, skrij, če ne te bo on, on te bo ... Ohoho! Kako te bo. Hoho. Ti mu pa pokaži jezik. Boljše kot, da takoj pljuneš nanj. Pljuvanje prihrani za konec. Če te bo mučil, ga spljuvaj, nabij mu slabo vest. Priveži ga nase za vse večne čase. To znaš. »Vsaj to znaš«, ti je rekel.

Starka izplazi jezik.

STAREC: Druga faza. Ampak jaz te ne poslušam. Ti kar govori. Tudi gledam te ne.

STARKA: Dobro si to naredila. Lepo. Vsaj nekaj. No, zdaj pa izpljuni resnico ven. Ven! Slišiš, slišiš?! Ne uboga, spet ne uboga. Odreži ji jezik, dragi, odreži ji še jezik, pa še levo uho, ker te ne poslušša, ne poslušša, packa pokvarjena! Si se zato tako trudil in napenjal, da ti bo zdaj tu možgane prala?! Ne, ne, stran. Tepka. Stran.

Starka hoče v nasprotno smer.

STAREC: Ne, tja! Tja greva. Kaj sem si nakopal na glavo. Zakaj nisva šla s taxijem. Zdaj bi že ležal in bral časopis.

STARKA: Ne vznemirjaj se, saj bo kmalu večerja. In potem ... Potem ... *Hehet*. Takoj, ko jih bom zvezala in spravila spat ... *Hehet*. Počakaj name, ker bom gotovo prišla.

Starka se ustavi.

Najprej ti bom zmasirala hrbet. Vem, kako si utrujen po celem dnevu. Tudi jaz sem imela ogromno dela, ampak saj veš, ženske vse lažje prenašamo. Zato me kar daj, z desne, z leve, po glavi, ti me kar daj, še, še ... Jaz ti zaupam, zaupam ti, dragi.

STAREC: Jaz pa tebi ne, ljubica. Ne morem več. Ne morem.

STARKA: Si želiš fantka ali punčko?

Starec se poslavlja od Starke.

STAREC: Zelo mi je žal.

STARKA: Punčke so bolj pridne.

STAREC: Pa še kaj!

STARKA: Sediva na klop. Tule. Kar k meni. Ne glej okrog.

STAREC: Ne moreš na tla, no, smeti so, sama umazanija. Česa vse ljudje ne odvržejo ob cestah.

STARKA: Prisluhni mi in ti bo dobro.

STAREC: Oprosti mi, ljubica, ampak res ne zdržim več.

Starec odide z vozičkom. Starka je vsa upehana, stoji na mestu, ne gleda za njim.

STARKA: Ne moreš tako ... Ne smeš. Skupaj morava. Te je sram, ker si z mano? Jim nisi povedal? Pa tako lep par sva.

STAREC: Bila.

STARKA: Te je sram? Pa ne glej. Ne poslušaj jih. Prehitro hodiš, ne morem ...

Starec se vrne, pusti voziček ob njej.

STAREC: Na, kar sama pazi nanje. Pa malo tišje govori. Tišje.

STARKA: Ne, ne, ne ... Nočem, nočem. Nočem otrok! Jaz pa že ne!

STAREC: Takrat si govorila drugače. Tepka. Kaj češ. Vse sva naredila narobe. Pa vseeno

Starec jo gleda čisto od blizu, potem jo poljubi. Starka ga zgrabi za vrat. Starec se je ne more rešiti.

STAREC: Pusti me. Prekleta ba ..., bab ... Lju – bi – ca ... pro – pro – sim ... Pro- sim!

Medtem, ko se Starec skuša rešiti Starkinih rok, ji spodmakne noge, da padeta. Takrat Starka razklene svoj smrtonosni objem. Oba počasi prihajata k sebi.

STARKA: Kaj pa je?

Starec se s težavo pobira. Hrope.

STARKA: Ti je slabo?

STAREC: Ne. Pusti me.

STARKA: Meni pa je ...

STAREC: Kaj ne poveš.

STARKA: Nekam čudno slabo. Kaj je bilo?

STAREC: To pa veš samo ti.

STARKA: Ne spomnim se.

STAREC: Sem že navajen.

STARKA: Vrti se mi. Imava kaj vode?

STAREC: Reke nimava.

STARKA: Ne morem pit iz reke.

STAREC: Razen, če bi te porinil vanjo. Škoda ...

STARKA: Nehaj. Sva že bila tam?

STAREC: Bila.

STARKA: In?

STAREC: Opravljeno.

STARKA: Se ne spomnim.

STAREC: Še kaj novega povej.

STARKA: Si jih?

STAREC: Enega za drugim. Počasi.

STARKA: Joj, ne govori! Pa niso priplavali nazaj na površje?

STAREC: Niti eden.

STARKA: Ne govori!

STAREC: Ti pa ne sprašuj!

STARKA: Ti je bilo hudo?

STAREC: Jokal sem. Srce se mi je trgalo, mislil sem, da ... Lahko si misliš.

STARKA: Vem, mogoče si jih imel še raje kot jaz. Čeprav so ti šli tako na živce, da ...
Vseeno so bili del naju. Ah, zakaj se ne spomnim?!

STAREC: Srečna bodi.

STARKA: Mogoče res. No, pa sva sama. Čisto sama na svetu.

STAREC *se ozira okrog*: Se bojim, da res.

STARKA: A veš, da niti nisem tako zelo žalostna. Mislila sem, da bom umrla, če mi jih
vzameš. Pa nisem.

STAREC: Škoda.

STARKA: Ti pacek.

STAREC: Kaj lepšega povej.

STARKA: Prasec.

STAREC: Ja, to mi je bližje.

STARKA: To je bil hec. Vse je en hec. Kje pa sva?

STAREC: Na poti.

STARKA: Občutek imam ...

STAREC: Hitreje stopi. Vlečeš te noge, kot da niso tvoje.

STARKA: Saj niso. Tvoje so. Bile. Zdaj se jih več ne dotakneš. Zakaj se me več ne dotikaš?
Ne maraš me več.

STAREC: Saj te držim za roko. *Po pavzi*. Zakaj me pa ti nikdar ne primeš za ...?

STARKA: Res si pacek.

STAREC: Včasih sem bil večji.

STARKA: V domu so same mlade negovalke.

STAREC: Se bojim, ja.

STARKA *hehet*: Jih boš lahko gledal.

STAREC: Ti je že kdo rekel, da si zlobna?

STARKA: Ti. Neštetokrat.

STAREC: Nisem se zmotil.

Starka hehet.

STARKA: V bistvu se prav odlično počutim. Kot da sem se rešila velikega bremena.

Razen ...

STAREC: Razen?

STARKA: Ta pot. Nobenih hiš ni, nobenih ljudi ... Razen.

STAREC: Razen?

STARKA: Ta, ki hodi za nama.

Starec se ozira, nikogar ne vidi.

STAREC: Nikogar ni.

STARKA: Skril se je.

STAREC: Spet haluciniraš.

STARKA: Ko bi vsaj! Potem ne bi vedela, da sva zašla.

STAREC: Nisva zašla.

STARKA: Ah! Daj mi očala.

STAREC: Saj imaš svoja.

STARKA: Ja in z njimi odlično vidim. Ti pa ne, ker so tale očala ... Niso tvoja, ampak so ...

STAREC: Čigava?

Starka si ogleduje očala. Starec tudi čisto od blizu, ker je skoraj slep brez njih.

STARKA : Ne vem čigava. Razen ...

STAREC: Razen?

STARKA: Če si vzel tista, ki sem jih ponoči prinesla iz smeti. A so bila na mizi?

STAREC: Iz smeti si vzela očala?

STARKA: Ja. Nehote. In še nekaj drugih reči.

Starka povoha očala. Smrdijo.

STARKA: No, ja, za nekoga, ki ni preveč občutljiv ...

STAREC: Ves čas je nekaj smrdelo, pa ...

STARKA: Si mislil, da se nisem umila. Priznaj ..., priznaj.

STAREC: Zgodaj sva šla iz hiše, pa ...

STARKA: Pa sem se vseeno umila. Vem pa, da se ti nisi. Ampak ne skrbi. Tvoje plenice dišijo po šmarnicah.

STAREC: Oprosti. Oprosti, sem rekel.

Tišina. Potem.

STAREC: Kaj bova pa zdaj?

STARKA: Jaz bom hodila spredaj. Daj mi načrt.

STAREC: Načrt?

STARKA: Poglej v žepu.

Starec išče po žepih, medtem ko mu Starka čisti očala.

STAREC: A moraš še pljuvat nanje?

STARKA: Pa jih sam očisti.

Starec noče vzeti očal.

STAREC: Z njimi ali brez ...

Starec sune Starko, da ji očala padejo iz rok.

STARKA: Brez njih si skoraj slep.

STAREC: Zato sva pa zašla. Zdaj razumem. Sem mislil, da je megla.

STARKA: Lahko ti samo čestitam. Tudi za načrt.

STAREC *pokaže prazen žep*: Saj ga nimava.

STARKA: Vem! In tudi vrvi ne! Sploh ni pa nobenega drevesa, da bi se lahko obesila nanj.

Ti moram to povedat, ker si slep.

STAREC: Ti si pa dementna. In napol gluha.

STARKA: Ampak ne šepam in nimam sladkorne.

STAREC: Imaš pa zato zelo slabo preteklost!

STARKA: Morilec mi pa ne bo očital tega!

Starec zamahne, Starka se umakne.

STAREC: Če te ne vidim, te pa slišim!

STARKA: O, moj bog! Moj bog, oprosti mi.

STAREC: Ne kliči ga. Ža davno te je zapustil.

STARKA: Grdo govoriš.

STAREC: Lepše kot mislim, ljubica.

STARKA: In ne kliči me ljubica. Ker si tako klical njo!

STAREC: Kako veš?

STARKA: Prebrala sem.

STAREC: Brskala si po mojih stvareh?

STARKA: Vedno.

Tišina.

STAREC: Dosti sva si povedala.

STARKA: Veliko lepega, ja.

STAREC: Življenje je pestro.

STARKA: Zelo.

Tišina.

STAREC: In po vsem tem misliš, da bom šel s tabo v dom?

STARKA: Ne boš, dragi, ker te bom pustila tukaj.

STAREC: Ti packa, jaz ti ne bi nikdar naredil tega.

STARKA: Verjamem. Vedno sem ti verjela in ti zaupala.

STAREC: Vem. In zato sem te imel tako rad.

STARKA: Jaz pa tebe.

Tišina.

STAREC: In zdaj?

STARKA: Grem.

STAREC: Škoda.

STARKA: Ja.

STAREC: Dolgčas ti bo.

STARKA: Niti ne, ker se bom pogovarjala z njimi.

STAREC: Utopil sem jih.

STARKA: Nisi, ker nisva prišla do reke.

*Starka vzame voziček. V ozadju se pojavi **Dekle**. Oblečena je precej izizivalno, čeprav je zdaj umazana in raztrgana.*

STAREC: Pogrešal te bom.

STARKA: Jaz tebe tudi. Zelo.

STAREC: Še vedno si lepa.

DEKLE *iz ozadja*: Halo?

Starka se ozre.

STAREC: S tabo grem. Počakaj ...

STARKA *Starcu*: Punca zate.

DEKLE: Halo? Halo!

STAREC: A telefonira?

DEKLE *smeh*: Bravo, stari.

Starka hoče oditi, Dekle ji prestreže pot.

DEKLE *Starki*: Kam pa kam, babica?

STARKA: Samo malo ... domov.

DEKLE: Pa ja ne boš pustila dedka samega.

STARKA: Kaj te briga! Na stranišče moram, no.

DEKLE: Kar tle se dej.

STAREC: Ojoj.

DEKLE *smeh*: U, sta luškana!

STARKA: Ti pa ne.

STAREC: A ni? Škoda.

Dekle smeh.

DEKLE: Ej, super sta! Čista zabava po tisti mori. Kaj pa delata tle?

STAREC: Sprehajava se.

DEKLE: Sprehajata? Ja, lepo. Še dobr, da je zaprta.

STARKA: Kaj?

DEKLE: Avtocesta. Sej še tut odprta ni bla pa to.

STAREC: Avtocesta? Avtocesta?

DEKLE: Ja, a ne vidiš? A ti to ne zgleda kot avtocesta?

STARKA: Zakaj je pa niso odprli?

DEKLE: Ker je zmankal keša pa to.

STAREC: Vse veš.

DEKLE: Slučajno. Tle bliz sem bla zaposlena, pa ...

STARKA: Pa nisi več.

DEKLE: Ne. Pa kaj, sej že iščem novo službo. Neki so mi že obljubil. Gotov bom kej dobrega našla. Delodajalci mi zaupajo pa to. Vsak vidi, da rada delam pa to. Če me pogleda, mu je že na deleč jasno, da znam marskeje. Obvladam. Vsega se primem.

STAREC: Aja? Lepo ...

DEKLE: Ja. A mata kakšen čik?

STARKA in STAREC *hkrati*: Ne.

STAREC: Jaz ne kadim že trideset let.

STARKA: Jaz sem pa včeraj nehala.

DEKLE: Zlo ga rabim! Me je vrgu ven, pa še čike mi je vzel, pizdun stari. Pa nič plačal. Pička so eni dedci, pizda, ampak so res ...

STARKA: Ja.

Tišina.

STARKA: Oprostite, morava it. Zelo prijetno je bilo kramljat z vami, ampak zdaj res morava.

DEKLE: A na sprehod, pa to?

STARKA: Vsak dan izbereva drugo pot in danes je prišla na vrsto avtocesta.

STAREC: Tako je.

DEKLE *pokaže na voziček*. Kaj maš pa tle?

STARKA: Nič! Ampak čisto nič.

DEKLE: Zakaj ga pa vlečeta s sabo? A ni mal nerodn?

STARKA: Če sva dolgo zunaj, rada pomalicava.

DEKLE: Še dobr, sem ful lačna.

STARKA: Na žalost sva danes že vse pojedla.

DEKLE: Dej, dej ...

STARKA: Ja, čeprav ne izgleda, sva odlična jedca. Pojeva ogromne količine hrane.

DEKLE: Mal je pa tut še ostal, no.

STARKA: A veste, da ne.

STAREC: Niti drobtinice.

DEKLE: Zlo dobr vidva to skupi ... pa to. Moja mat pa fotr nikol nista to tko ... Pa sej jima tut verjela ne bi.

STARKA: Staršem pa res moraš verjet.

STAREC: Komu pa boš, če ne staršem?

DEKLE: Nobenmu, ti, ampak čist nobenmu. Na tem zajebanem svetu? Ej, ni šans! *Smeh*.

Še seb ne!

STARKA: Ne smeš tako, deklica.

DEKLE: Še enkrat.

STARKA: Kaj?

DEKLE: »Deklica.« Tko lepo to rečeš.

STARKA: Saj si res deklica. Koliko si pa stara?

DEKLE: Osemnajst.

STAREC: A res?

DEKLE *Starcu*: A ti zgledam starejša?

STAREC: Niti ne.

DEKLE: Tut nočem. Tipi itak hočjo met čim mlajše. *Starki*. Poznaš to, ane? Kolk sta pa vidva stara? Aja, to se ne sprašuje. Ej, kaj nimam jaz dedka al pa vsaj babice. A mata kej vnukov pa to?

Starec in starka odgovorita hkrati.

STARKA: Ja.

STAREC: Ne.

DEKLE: Kaj zdej? Mata al ne?

Starec in Starka se napeto gledata.

DEKLE: Zmenta se.

STARKA: Imava, pravzaprav imela sva jih, pa ... Ne sprašuj.

DEKLE: Ne štekam, a so umrl pa to?

STAREC: Tako nekako.

DEKLE: A kar vsi naenkrat? Nesreča pa to ...? O, žal mi je. Kolk jih je pa blo?

Starec in Starka spet odgovorita hkrati.

STARKA: Štirje.

STAREC: Pet.

DEKLE: Kolk zdej?

Starec in Starka se gledata.

STARKA: Jaz sem imela še dva od prej, iz prvega zakona.

DEKLE: Ej, jaz te sprašujem za vnuke, ne za froce.

STAREC *Starki*: Ona te sprašuje za vnuke.

STARKA: Aja? Ja ...

DEKLE: Pozab, dva gor al pa dol.

STAREC: Se strinjam.

DEKLE: A mata kej keša? To pa mata. Sta zelo lepo oblečena. *Starcu*. Razen tale tvoja jopa.

STARKA *Starcu*: A vidiš?

DEKLE: Za autobus rabm. Pa že cel teden nisem nič jedla pa to. Kolk mata?

STARKA: Nič.

DEKLE: Sej lohk tud kej nardim zato. Sej znam delat. Kakšno uslugo pa to.

STAREC *Starki*: A nisi vzela?

STARKA: Jaz? Saj niti denarnice nimam. Ti imaš ves denar. Vse plačuješ ti.

DEKLE: A tako? Ti dam za dvesto, stari. Bo v redu?

STAREC: Ne.

STARKA *Starcu*: Presenečaš. Lepo.

DEKLE: Sto petdeset?

STAREC: Ne morem.

STARKA *zašepeta*: Pustite ga. Sram ga je, ker ... Saj razumete.

DEKLE: A gleda pa lohk? O.K. *Starcu*. Za sto. A češ?

STAREC: Ne, ker ...

STARKA: Tudi ne vidi več, revež.

Dekle smeh.

DEKLE: Da ti gate strga! Kej tazga. Sej mi ne bo noben verjel, noben mi ne bo verjel ...!

Starki. A tipa, pa voha pa še lohk?

STARKA: Ne bodite nesramni.

DEKLE: Prvošč mu, no!

STAREC: Ja.

STARKA *Starcu*: Zelo si me razočaral. *Dekletu*. Res ne bi rada motila.

Starka hoče oditi.

DEKLE *Starki*: Ne, počak, sej to bo v minuti.

STARKA: Kaj takega, in pri teh letih!

DEKLE: Dej, skuliri se stara. Pa počak ga, če je slep. Pička, ne morš ga kr pustit.

STARKA: Nisem jaz njega ... on je mene, že pred petinpetdesetimi leti.

Dekle skoči za Starko in jo privleče nazaj.

DEKLE: Boš pa stran gledala, sam počak.

STARKA: Pustite me, spustite me!

DEKLE: Tle bod, če ti rečem! Pa dej magar glavo v voziček. *Starcu*. Ti pa keš, hitr. Ta ti bo res spizdila. Je hitra, ko hudič. Dej, kaj me gledaš, keš, keš vnaprej, če ne ne bo nič. Ej, pizda, a morm jaz tebe, al kaj ...

Dekle začne preiskovati Starca.

DEKLE: Dej povej, kje maš, da te ne bom celga prešlatala, pa to.

STARKA: Daj ji že ta denar!

STAREC: Ne morem. Nimam ga.

DEKLE in STARKA *hkrati*: Kako nimaš?!

STAREC: Ne vem. Očitno je ostala v plašču. Denarnica ...

STARKA *smeh*: Plašč je pa že v domu!

DEKLE: Pizda, ne me jebat! Ne me zajebavat. Dej keš, keš.

Dekle začne udrihat po Starcu in ga grobo odrivat.

STARKA: Pustite ga. Nič vam ni naredil.

DEKLE: Nategnu me je, pizda! *Starki*. Ej, nehi me cukat, pa ščipat, ker ti bom roko zlomila.

STARKA: Pustite ga. Nič ni hotel. Lahko bi vam bil dedek.

DEKLE: Še dobr, da ni. Ta bi me vsak dan nategnu, če bi mogu.

Starec pade.

STARKA: Se zavedate, kako grdo govorite?

DEKLE: Ni važn kaj govoriš, pička, važn je kaj misliš, kaj delaš, to je važn, sam to,
sam to!

STARKA: Še nekaj je.

DEKLE: Kaj, pizda, kaj?!

STARKA: Pomembno je, kaj čutiš. *Starcu, ki leži na tleh*. Si v redu?

STAREC: Sem.

Starka ga stisne k sebi. Ostaneta tako objeta v tišini. Dekle ju gleda.

DEKLE: Ej, sam da se nam zjokala! Bom rajš jedla. Od včeri nisem nič jedla ...

Odpre voziček.

STARKA: Prosim ne odpiraj.

DEKLE: Sam en kos kruha ... Vse lepo v vrečkah pa to ... Pa kosti so. Kostí? Pizda, kje je pa meso? Fak! O, fak! Fak!

Dekle zgrožena obstane nad odprtim vozičkom.

DEKLE: O, fak, ne, fak ...!

Dekle steče stran. Tišina. Potem.

STAREC: Utrujen sem.

STARKA: Ja.

STAREC: Zelo sem utrujen.

STARKA: Počivaj.

Starka ga boža.

STAREC: Morala bi priznat.

STARKA: Mogoče.

STAREC: Morala bi.

STARKA: Ja.

Tišina.

STARKA: Pojejo, slišiš?

STAREC: Ptice?

STARKA: Najine ptice.

Tišina.

STAREC: Oprosti mi. Za vse.

STARKA: Ne govori, počivaj. V miru.

Starec omahne.

Zatemnitev.

3. prizor

Kasneje. Na cesti.

Starec leži mrtev. Ob njem sedi Starka, ki živahno govori sama s sabo. Pogovarja se tako, da se dialog jasno razloči.

STARKA: »Upam samo, da bo vreme zdržalo, ker je res lepo. Prav prijetno za ta letni čas.«

Pogleda Starca.

Si kaj rekel?

Spet govori s sabo in zdvema različnima glasovoma.

Ne moreva se tako pogovarjat gospa! ...

Potem pa molčite. ...

Ne pretvarjajte se, da ne veste, kje ste. No, kje ste? Kje sva zdaj midva? ...

Vem samo, da nisem doma. ... Na policiji ste, gospa! Na policiji! ...

Tišina.

Ne vem, če je to nujno ...

Kaj?

Da govorite takšne neumnosti ...

Vaš naslov? Kje stanujete?

Sem vam že povedala, da jaz ne stanujem ...

Vsak nekje stanuje. Naslov!

Zatlači si ga v rit, če ga imaš, naslov, ampak jaz ga nimam več!

.Tišina.

Poskusiva mirni. Glejte, zastavil sem vam vrsto vprašanj pa še niti na eno niste odgovorili.

Hehet. Starka Starcu.

Me ne boš pohvalil?

Spet sebi oziroma zase.

Gospa, občutek imam, da me zafrkavate.

Starcu.

Pa so res tepci! Ne skrbi, nobenih dokazov nimajo. Še malo potrpi pa bova šla.

Hehet. Potem Starka spet zase.

No, kaj želite?

Da odgovarjate na moja vprašanja!

Sem mislila, da bo kaj bolj zoprnega.

Lepo. Ime in priimek.

Čigav?

Ja, vaš!

Zelo rada bi vam povedala, pa se ne spomnim.

Ne me zafrkavat! Izgubil bom živce!

Če se ne motim, ste jih že.

Glejte gospa, obtoženi boste, ne glede na ...

Starka zaigra žalost.

Brez trohice empatije! Namesto, da bi mi izrekli sožalje.

Moje iskreno sožalje ... ampak gospa ...

Ja?

Pokaže na voziček.

Kaj pa tele kosti, gospa?

Šepetaje Starcu.

Pomagaj!

Spet sebi.

A kosti? Kakšne kosti?

Gospa v teh ličnih, ročno sešitih in raznobarnih vrečkah so kosti ...

Ja, kaj ne poveste.

Nič, razen tistega, kar že veste, glede na to, da se vrečke nahajajo v vašem vozičku.

O, to so pa težke insinuacije! Kdo pa pravi, da je ta voziček moj?

STAREC: Jaz.

Tišina.

STARKA: Kdo?

STAREC: Jaz.

Starka je presenečena. Starec se rahlo dvigne.

STARKA: Joj, gospod policaj, ne poslušajte ga. On je vendar mrtev.

STAREC: Nisem!

STARKA: Si, no. Se je treba kar sprijaznit.

STAREC: Nisem! Ne je poslušat, gospod ...

STARKA: Čisto mrtev je. Glejte, saj je že ves leden.

STAREC: Me pa pogrej! Oprostite ji, malce je zmedena, gospod policist. *Starki.* Se reče »policist«, če še ne veš.

STARKA: Tebi pa »izdajalec«, če še ne veš.

STAREC: Bolje, da priznaš. Lažje ti bom.

STARKA: Pa ti priznaj! Ne moreš? Lažje ti je bilo umret, kot priznat!

STAREC: Oprostite, gospod policist – majhen družinski prepir.

STARKA: Izvolita, saj sta vendar mož in žena.

STARKA *Starcu*: Prosila sem te za pomoč, pa si me raje porinil v drek. Pa se bom že nekako izmazala.

Gospod kriminalist ...

Starcu. Tako se mu pa zares reče, če še ne veš!

STAREC: Pomiri se ljubica.

STARKA: Ne ti meni ljubica! *Bruhne v jok*. Ker nisem več tvoja ljubica! Že petinpetdeset let nisem ...

STAREC: No, pa sva tam!

STARKA: A se čудиš?

STAREC: Nehaj jokati.

STARKA: Ne!

STAREC: Zakaj ne?

STARKA: Ker sva spet tam!

STAREC: Saj zato pa nima smisla jokati.

Tišina.

In če te lepo prosim?

STARKA: A ti ne razumeš? Še po smrti sva na istem mestu?!

STAREC: Če pa ves čas eno in isto ponavljaš. *Kriminalistu*. A vi vašo razumete? Jaz mojo ne. Meša čustva in razum, zraven pa hoče, da jo razumem. Obstajajo vendar neka dejstva, dokazi, nekakšna resnica ... ampak ne ... ona bo ...! In to odkar jo poznam!

Starka veka.

Ne vem, od kod vzamejo vse te solze!

STARKA: Nič nisem imela od življenja!

STAREC: To govori že petinpetdeset let.

STARKA: Morala bi se ločit!

STAREC: Predstavljajte si, kolikokrat sem to slišal.

STARKA: Nisi me imel rad.

STAREC: No, zdaj smo pa dobri za dve uri.

STARKA: Kar je res, je res!

STAREC: Oprostite, ampak jaz tega res ne bom več poslušal.

STARKA: S kom pa govoriš?

STAREC: S kriminalistom.

STARKA: Nobenega kriminalista ni!

STAREC: Iprostite, res je zmedena.

STARKA: Butec, a ne vidiš, da je vse samo v moji glavi!

STAREC: Samo ko ti paše! Ko tebi paše!

STARKA: Če me pa nisi imel rad!

Starka izsiljuje z jokom.

STAREC: Rajši (še enkrat) umrem, kot da bi te poslušal!

Starec spusti glavo, Starka ga gleda.

STARKA: Ne. Ne it. Prosim, ne. Ne me pustit same. Ne it ... Ne. Rada te imam. Kaj naj jaz sama?

*Starka objema Starca, ki mrtvo ležo. Ga boža, poljublja, se prižema k njemu. Vmes se v ozadju pojavi **Dekle**. Ju opazuje. Se počasi približuje. V rokah ima palico. Starka dvigne glavo.*

Žive duše ni ... Žive duše ... Vseeno morava ... Pridi. Greva. Greva ...

Starka se dvigne in skuša premakniti Starca.

Vedno si bil težel, vse življenje, pa sem te vseeno prenašala. Zdaj pa ne gre ... Ne morem te ...

Gleda naokrog. Ne vidi Dekleta, ki stoji on vozičku in dreza vanj s palico.

Žive duše ni.

DEKLE: Ena pa je. *Gleda v voziček.* Pa kup mrtvih.

STARKA: Pusti jih!

DEKLE: Kolk jih pa je? Mislim ... jih je bilo?

STARKA: Kaj ti mar.

DEKLE: Mi ni, če maš keš ... Mislim, pol se lohk tud kej zmenva. Za dobr keš se lohk ...
Kolk pa maš? Ziher maš. Si lepo oblečena pa to ... *Pokaže na Starca.* A njega si tud
fentala. Da ti gate strga!

Starka molči.

Pička, sam res obvladaš. Sto na uro obvladaš! Sam ... Ne štekam. Zakaj? Zakaj si jih?

Starka molči.

Ne štekam. To ni normalno! Ej, zraven pa čist u redu zgledaš. Normalna pa to.

Dekle se povsem približa Starki in Starcu.

Da si pa še njega?! ... Ej, ti res gate strga! Dobiš vročino. Sam res. Okej, štekam, da
si njih ...

Pokaže proti vozičku. Starka nekaj odsotno momlja zase.

Sej je kul. Vse je kul. Jaz te nočem strašit pa to. Pička, ampak sam če maš keš. Maš.
Ziher maš.

Dekle preiskuje Starko, ki se ne brani.

Ej, tut če ... Mislim prov, pa tut, če si ga fentala ... Men je vseen. Jest te ne bom
Prjavla. Če maš keš, te ziher ne bom prjavla. Nisem nora. Da bojo še mene zajebaval.
Pizda, sam čakajo. Sam čakajo! Sam si pa ful dobr to spedenala. Tema, čista tema,
ampak ... Rečmo, da nič ne vem, da nisem nič vidla pa to. Jaz nisem nič vidla, ne se
bat. Pizda, a res nimaš?! Kam si skrila? Povej. Povej, kuzla stara!

Dekle je vse bolj nasilno. Starka se ne brani.

Kje maš? Ej, tud zarad kosti te ne bom prjavla. Boli mene ... Sam ... ziher maš, moraš met! Kje maš? Pizda, a ga res nimaš?! Fak! Pa sej ne moreš kar brez keša okrog hodit! Lohk te kdo napade pa to! Keš moraš met! Moraš! Jaz ga moram met! Pizda, pa ga nimam. Še čika nimam! Nič nimam. Pizda! Noč, nič ... Fak, fak! Fak pa tak lajf! Če je to sploh lajf? Kr neki, kr neki ...

Dekle premaguje jok.

Najboljš, da spizdim. Sam ... kam? Kam ...?

STARKA: Domov.

DEKLE: Somov, ja. Pejt, če ga maš. Pizda, a zdej se bom pa tle cmerla al kaj?! Ne, rajš bom kozlala.

Starka poljubi Starca.

STARKA: Ljubi moj ...

DEKLE: Najprej ga fenta, pol ga pa kušuje. Res bom kozlala. *Starki*. Kam greš?

STARKA: Nekje sem ostala. Pa ne vem, kje.

DEKLE: Tle, sej si skoz tle. Že cel dan si tle. Pa kaj me briga.

STARKA *jo pogleda, potem hehet*: »Mene tudi ne! Mene tudi ne!«

DEKLE: Ej, kam greš? Tle okrog ni nič. Kje si pa doma?

STARKA: Doma ... Mhm ... Doma je pa ... Dom?

Starka se ozira okrog, ne ve, kam bi šla, v katero smer.

DEKLE: Si rekla Dom? Dom? Ja, tle je pa res en Dom. A bi šla v Dom? A si tam doma?
A si doma v Domu?

Starka molči. Gleda okrog.

A me slišiš? A štekaš, kaj te sprašujem? A vidva tam stanujeta pa to? Dej, zber se!
A si rekla Dom? Si. Bi šla v Dom? Zber se no, sej si zadost stara.

Starka prime voziček

STARKA: Zberi svoje ptice.

DEKLE: Na uni strani avtoceste je en Dom. A te pelem tja? Se te vsaj rešim!

STARKA: Ptice.

DEKLE: Kaj? Ne, to je super! Po moje si res tam doma. Tja spadaš. Te bom pelala tja.
In te pustila pred vrati

Dekle iztrga Starki voziček iz rok.

Tole bova pa tle pustile!

Starka noče pustiti vozička.

Pust to! Pust! Ni šans, stara! Pust al pa spizdim. Sama, brez tebe. Te tle pustim!
Ponoč je tle mraz. Kar mene vprašej. Lohk zmrzneš. Pust, no! Slabo vreme bo,
ti rečem. Stara! Skuliri se, stara.

Starka nenadoma obstane in jo pogleda.

STARKA: Ko pravim: »Samo, da bo vreme zdržalo«, ne mislim na vreme.

DEKLE: Kaj si pa zdej prjavla? A zdej pa greš? Kul. Zlo kul. Sej bo, vse bo kul, boš vidla.

Starka hehet. Odhajata. Ptice, ki pojejo prihajajo kot glasba.

Tam noter boste pa lahko še kakšno skup zapel. Kakšno lepo. Sem jih že slišala.
Prav lepo pojejo.

STARKA: Ptice ... Ptice ... Zberi svoji ptice.

Odideta.

Zatemnitev. Glasba izzveneva in je ...

K O N E C.